

Za výukou do KVČ v Jičíně

Michaela Sehnalová

Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně spolupracuje s jičínskými i mimojičínskými školami velmi úzce. V roce 2017 ve spolupráci s Mgr. Vandou Vaníčkovou, Ph.D., vytvořily pracovnice dětského oddělení nabídku kulturně-vzdělávacích akcí na míru pedagogickým pracovníkům. Díky tomu navštěvuje knihovnu více tříd v rámci školní výuky.

Snad každá knihovna nabízí velké množství kulturně-vzdělávacích akcí (besed) jako program pro školy. Někdy si však knihovník, ač má program připravený do nejmenších detailů, může připadat, jako by o pozornost ze strany školy spíše škemral. Chodí a přemlouvá pedagogy, aby do knihovny s dětmi zašli. Někdy po tomto „škemrání“ pedagog pochopí, že spolupráce s knihovnou je pro něj výhodná, a začne v rámci výuky navštěvovat knihovníka častěji. Někdy však zůstane u jediné návštěvy. Cesta ke spolupráci se školou je během na dlouhou trať.

Knihovna v Jičíně tuto cestu již ušla. V současné době je kalendář akcí zcela zaplněn na jeden až dva měsíce dopředu. Pedagogové si termíny rezervují obvykle na celé pololetí. Pokud chce knihovnu navštívit třída, která jde do knihovny poprvé, musí se objednat alespoň měsíc předem. Denně bývá v dětském oddělení realizováno několik akcí: dvě dopolední besedy se třídami, odpoledne návštěva školní družiny, čtenářské kluby či literární semináře. Knihovna rovněž organizuje akce s externími lektory či besedy se spisovateli, na které jsou primárně zvány školní kolektivy; i o ně je veliký zájem.

V roce 2017 byly pracovnice dětského oddělení proškoleny Mgr. Vandou Vaníčkovou, Ph.D., v problematice rámcových vzdělávacích programů základních škol. Na základě tohoto školení a pečlivého prostudování daných materiálů formulovaly knihovnice nabídku programů nově, a to za použití rétoriky rámcových vzdělávacích programů, tak aby pedagog jasně viděl, co návštěvou knihovny získá. Text nabídky se rozšířil o seznam klíčových kompetencí, o vzdělávací obory a o průřezová témata. Pedagogovi je tak zřejmé, že nabízená beseda přesně spadá do jím vyučovaného vzdělávacího oboru, jasně vidí, jaká průřezová témata beseda obsahuje a jaké klíčové kompetence si žáci besedou procvičí.

Praktická ukázka, která vydá za tisíc slov

Jako příklad uvádím kulturně-vzdělávací akci nazvanou Hobit. V anotaci k besedě byly původně tyto informace: *Seznámení se s autorskou tvorbou J. R. R. Tolkiena. Žáci budou putovat po mapě Středozemě. Narazí tak na dějotvorné prvky díla. V závěrečné diskuzi se pokusí nastínit výhody a nevýhody filmových zpracování literární látky.*

Beseda s žáky je velmi interaktivní. Po úvodu, kdy se knihovník ptá na znalost literární předlohy či filmového zpracování, nastíní žákům základní informace o autorovi a literárněhistorickém kontextu vzniku díla. Následuje práce s mapou Středozemě. Žáci ve skupinách kopírují cestu trpasličí výpravy k hoře Osudu a plní úkoly (luští runy, skládají báseň s tematikou pavouka, hledají v knižním fondu výkladový slovník, odpovídají na hádanky...). Na závěr probíhá opět moderovaná diskuze o právě absolvované besedě. Ta je důležitá i pro zpětnou vazbu.

Zvýšený zájem o tuto besedu projevili pedagogové druhého stupně ZŠ po úpravě nabídky. Doplněny byly informace o **rozvoji klíčových kompetencí**: *komunikativní: obhájí svůj názor, vhodně argumentuje a reaguje na návrhy druhých; k řešení problémů: využívá získané informace a hledá řešení svého úkolu; k učení: propojuje informace a efektivně je využívá v procesu učení; pracovní: dodržuje stanovená pravidla.*

Dále byl doplněn **vzdělávací obor**, do kterého beseda spadá: *český jazyk a literatura (rozpoznává výrazné rysy autora, uceleně reprodukuje přečtený text).*

Nechybějí **ani průřezová témata**: *osobnostní a sociální výchova (přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě, rozvíjí*

základní dovednosti pro spolupráci); environmentální výchova (rozvíjí vnímavý přístup k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví).

Takto rozšířenou nabídku besed knihovnice pravidelně doručují před začátkem školního roku na všechny jičínské základní školy. Osobně desky s nabídkou předají pedagogům, pohovoří s nimi a nabídnou spolupráci. Zpětná vazba z řad pedagogů je velmi kladná, již během prvotního prolistování nabídky je často některé z témat zaujme a dopředu plánují jeho zařazení do výuky. Besedy pro druhý stupeň objednáva škola zpravidla pro všechny paralelní ročníky. Společně s knihovníkem utvoří plán na obě pololetí.

Kvalitní spolupráce se školou tedy možná je, knihovník ovšem musí nabízet kvalitní program, být trpělivý, vzdělávat se a vycházet škole a pedagogům vstříc. Jičínské knihovnice zaručují, že se to vyplatí.

Kontakt na autorku: sehnalova@knihovna.jicin.cz

Web knihovny: <http://knihovna.jicin.cz/>

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz